

Motie: Stevige borging gelijkwaardig partnerschap IBP

Aan: De Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering bijeen op 5 juni

Constaterende dat:

- Rijk en gemeenten samen aan de lat staan voor forse maatschappelijke opgaven zoals de uitvoering van de gedecentraliseerde zorgtaken, het klimaatakkoord, de inburgeringsopgave, de invoering van de Omgevingswet en de woningbouwopgave;
- Gemeenten de juiste partij zijn om duurzaam te investeren in stevige basiszorg, het fundament om tekorten in sociaal domein om te buigen en op te vangen;
- De gedecentraliseerde taken in het sociaal domein open einderegelingen zijn, gemeenten een zorgplicht hebben, niet volledige sturing op toegang kennen en dat derhalve kostenbeheersing lastig te realiseren is;
- de volumestijging van 12,1% van 2015-2017 bij jeugd laat zien hoe belangrijk het is om de volumeontwikkeling goed te monitoren om met elkaar tot de juiste maatregelen te komen;
- Dat veel groeigemeenten constateren dat de volumegroei in 2018 is doorgezet en de verwachting hebben dat de groei ook nog in 2019 door zal zetten.

Overwegende dat:

- Voor de uitvoering van de maatschappelijke opgaven Rijk en gemeenten naar inwoners één overheid zijn;
- Vanuit die gezamenlijke verantwoordelijkheid een gelijkwaardig partnerschap met het Rijk nodig is, die gemeenten de juiste randvoorwaarden biedt, zowel financieel als beleidsmatig, conform afspraken IBP;
- De passend financieel arrangement van toepassing hoort te zijn op alle (regie)taken die gemeenten al hebben en krijgen;
- Dat m.i.v. 2020 in het accres ruimte is opgenomen voor de dekking van de volumegroei 2020 Jeugd e.v., maar niet voor 2018 en 2019;
- VNG aanvullend op het lopende programma 'zorg voor de jeugd' met het kabinet afspraken zal maken hoe we het jeugdhulpstelsel effectiever, efficiënter en beter kunnen maken;
- We hierbij afspraken zullen maken hoe we sturingsmogelijkheden kunnen vergroten, bijvoorbeeld op de verwijzers Jeugdhulp en dit van groot belang vinden.

Spreekt uit:

- Dat het VNG-bestuur vanuit die gezamenlijke verantwoordelijkheid en gelijkwaardig partnerschap met het Rijk de ultieme inspanning heeft geleverd in de onderhandelingen m.b.t. de Voorjaarsnota en dat hier veel waardering voor is;
- Vast te houden aan de brede visie van de transformatie, maar alleen nieuwe taken of verzwaring van taken over te nemen als voor gemeenten de inhoudelijke en financiële randvoorwaarden objectief zijn vastgesteld en verzekerd.

Draagt het VNG-bestuur op:

- Vanuit het gelijkwaardig partnerschap afspraken te maken met het Rijk om vanuit de ambitie Juiste Zorg op de Juiste Plek gemeenten proactief te betrekken bij beleidsvoornemens in het brede zorgstelsel die consequenties hebben voor het sociaal domein.
- In de gesprekken met het Rijk over het vernieuwen van de Code Interbestuurlijke Verhoudingen in te zetten op een passende toepassing van artikel 2 Financiële Verhoudingswet bij nieuwe taken, bijvoorbeeld door:

- De Raad van State gezamenlijk om advies te vragen hoe artikel 2 Financiële-Verhoudingswet objectief kan worden toegepast op een manier die recht doet aan het gelijkwaardig partnerschap;
- Vastleggen van de wijze waarop artikel 2 Financiële-Verhoudingswet wordt toegepast bij alle nieuwe taken en verzwarende van taken waarvoor het Rijk de uitvoering bij de gemeenten neerlegt;
- Op overige passende randvoorwaarden, zoals regelgeving, beleidsruimte en bevoegdheden voortaan vooraf te laten adviseren door een onafhankelijke derde zoals Raad van State of de Raad voor Openbaar Bestuur;
- Vanuit gezamenlijk opdrachtgeverschap consequent gezamenlijk onderzoek te doen naar volume- en kostenontwikkelingen, waarbij ook specifiek naar 2018 en 2019 wordt gekeken en zich te verbinden aan de uitkomsten om tot passende maatregelen te komen;
- Een regeling die voorziet in een onafhankelijke uitspraak in het geval dat het Rijk en de VNG van mening verschillen over de betekenis van de uitkomsten.